

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30
F: 01 478 83 31
E: gp.mju@gov.si
www.mju.gov.si

OBČINA MAKOLE

**ŽUPAN
OBČINSKI SVET**

Številka: 037-1/2024-3130-60
Datum: 10. 1. 2024

Zadeva: Obvestilo glede nespoštovanja načela enakosti volilne pravice pri določanju volilnih enot za volitve v občinski svet

Spoštovani,

Ministrstvo za javno upravo je izvedlo analizo glede spoštovanja načela splošne in enake volilne pravice pri določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta, na podlagi katere je v nekaterih občinah, med drugim tudi v vaši, ugotovilo, da so odstopanja od temeljne zahteve, ki izhaja iz načela enakosti volilne pravice in izrecne zahteve prvega odstavka 20. člena Zakona o lokalnih volitvah (v nadaljevanju: ZLV)¹ bistvene in pomenijo kršitev tako 20. člena ZLV kot poseg v enakost volilne pravice.

Ustava Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustava)² v 43. členu ureja načelo enake in splošne volilne pravice. Enakost volilne pravice pomeni enako vrednost glasu vsakega volivca, zaradi česar se pri oblikovanju volilnih enot upošteva načelo, da se en član predstavniškega telesa voli na približno enako število prebivalcev oziroma volilnih upravičencev. ZLV v 20. členu določa, da se volilne enote oblikujejo tako, da se en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev. Občinski svet sprejme odlok s katerim določi volilne enote za volitve članov v predstavniških in individualno voljenih organih lokalnih skupnosti, odlok pa mora biti skladen tako s tretjim odstavkom 153. člena Ustave kot tudi z določbami ZLV.

Kodeks dobre prakse v volilnih zadevah³ določa, da je največji odmik od matematične enakosti odvisen od individualne situacije, vendar lahko ta le redko preseže 10% in nikoli 15%, razen v izjemnih primerih.⁴ Ustavno sodišče je že presojalo skladnost odlokov o določitvi volilnih enot za volitve članov v predstavniških organih lokalne skupnosti, pri čemer je v zadevi U-I-319/98 ugotovilo neustavnost odloka, ki je določal odstopanje 33,3% navzgor in 26% navzdol od matematične enakosti v občini, v odločbi U-I-326/02 pa je Ustavno sodišče ugotovilo neustavnost odloka pri razmerju 1,55 : 1 med velikostjo najmanjše in največje volilne enote oz. odmik od

¹ Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US

² Uradni list RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13, 75/16 in 92/21

³ CDL-STD(2003)034

⁴ Kodeks dobre prakse v volilnih zadevah, točka 15.

matematične enakosti 28,66 % navzgor in 16,89 % navzdol od matematične enakosti volilnih enot.

Na podlagi vašega odloka o določitvi volilnih enot v občini je Občina Makole za potrebe volitev članov občinskega sveta razdeljena v 4 volilne enote, pri čemer se v tretji volilni enoti voli 2 člana občinskega sveta, v vseh ostalih volilnih enotah pa 3 člane občinskega sveta. Iz podatkov, pridobljenih s spletne strani Ministrstva za notranje zadeve je razvidno, da je število volilnih upravičencev v prvi volilni enoti 454, v drugi volilni enoti je število volilnih upravičencev 449, v tretji volilni enoti je 303 volilnih upravičencev, v četrti volilni enoti pa 534 volilnih upravičencev. Na podlagi omenjenih podatkov znaša idealno število volivcev na posameznega svetnika 158, kar pomeni, da je delež odstopanja od matematične enakosti v četrti volilni enoti 12% navzgor. Iz navedenih podatkov je razvidno, da predstavljajo odstopanja od matematične enakosti volilnih enot v občini odmik za več kot 10%, kar pomeni, da lahko predstavlja takšna ureditev kršitev načela enakosti volilne pravice, zato vam predlagamo, da ugotovljene nepravilnosti v roku šestih mesecev odpravite in nas o načinu odprave nepravilnosti tudi obvestite.

Obenem vas obveščamo, da bo Ministrstvo za javno upravo zagotovilo strokovno pomoč pri odpravi ugotovljenih nepravilnosti in s tem namenom pripravilo strokovni posvet, na katerem bo predstavilo rezultate analize in ponudilo odgovore na dodatna vprašanja glede načina odprave nepravilnosti. Posvet bo v sredo, 14. 2. 2024 ob 10.00 uri. Vabilo s programom boste prejeli naknadno.

S spoštovanjem,

Pripravila:
dr. Aldijana Ahmetović
podsekretarka

Jure Trbič
državni sekretar